

Въздействие на споразуменията за икономическо партньорство (СИП) върху развитието

Резолюция на Европейския парламент от 5 февруари 2009 г. относно въздействието на споразуменията за икономическо партньорство (СИП) върху развитието (2008/2170(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид Споразумението за партньорство между членовете на групата държави от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн от една страна, и Европейската общност и нейните държави-членки от друга страна, подписано в Котону на 23 юни 2000 г. (Споразумението от Котону)¹,
- като взе предвид Регламент (ЕО) №980/2005 на Съвета от 27 юни 2005 г. за прилагане на схема на общи тарифни преференции ²,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1528/2007 на Съвета от 20 декември 2007 г. за прилагане на режима за продукти с произход от определени страни, които са част от групата държави от Африка, Карибския и Тихоокеанския басейн (АКТБ), предвидени в споразуменията, установяващи или водещи до установяване на споразуменията за икономическо партньорство³,
- като взе предвид заключенията на Съвета по общи въпроси и външни отношения от 10 и 11 април 2006 г. относно споразуменията за икономическо партньорство и „Помощ за търговията” от 16 октомври 2006 г., и заключенията на Европейския съвет от 15 и 16 юни 2006 г.,
- като взе предвид заключенията на Съвета по общи въпроси и външни отношения от 15 май 2007 г. относно споразуменията за икономическо партньорство,
- като взе предвид заключенията на 2870-то заседание на Съвета по външни отношения на ЕС от 26 и 27 май 2008 г. относно споразуменията за икономическо партньорство,
- като взе предвид резолюцията на Съвета на министрите на АКТБ-ЕС, приета в Адис Абеба на 13 юни 2008 г.,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 28 ноември 2006 г., озаглавено „Съобщение за изменение на директивите за воденето на преговори по споразуменията за икономическо партньорство с държавите и регионите от АКТБ“ (СОМ(2006)0673),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 27 юни 2007 г., озаглавено „От

¹ ОВ L 317, 15.12.2000 г., стр. 3.

² ОВ L 169, 30.6.2005 г., стр. 1.

³ ОВ L 348, 31.12.2007 г., стр. 1.

Кайро до Лисабон – Стратегическото партньорство между ЕС и Африка“
(СОМ(2007)0357),

- като взе предвид съобщението на Комисията от 23 октомври 2007 г. относно споразуменията за икономическо партньорство СОМ(2007)0635),
- като взе предвид Общото споразумение за митата и търговията (ГАТТ), и по-специално член XXIV от него,
- като взе предвид Декларацията на хилядолетието на ООН от 8 септември 2000 г., която посочва Целите на хилядолетието за развитие (ЦХР) като критерии за премахване на бедността, съвместно определени от международната общност,
- като взе предвид декларацията от Втората конференция на африканските министри, отговарящи за интеграцията, приета в Кигали, Руанда, на 26-27 юли 2007 г.,
- като взе предвид доклада, представен от г-жа Christiane Taubira, член на френския парламент, на 16 юни 2008 г.: „Les Accords de Partenariat Economique entre l'Union européenne et les pays ACP. Et si la Politique se mêlait enfin des affaires du monde?“,
- като взе предвид резолюцията на Съвместната парламентарна асамблея на държавите от АКТБ и ЕС от 19 февруари 2004 г. относно споразуменията за икономическо партньорство: проблеми и перспективи¹,
- като взе предвид резолюцията на Съвместната парламентарна асамблея на държавите от АКТБ и ЕС от 23 ноември 2006 г. относно прегледа на преговорите относно споразуменията за икономическо партньорство (СИП)²,
- като взе предвид декларацията от Кигали за благоприятни за развитието споразумения за икономическо партньорство, одобрена от Съвместната парламентарна асамблея на държавите от АКТБ и ЕС на 20 ноември 2007 г.³,
- като взе предвид декларацията относно СИП на държавните ръководители на страните от АКТБ, приета в Акра на 3 октомври 2008 г.,
- като взе предвид своята резолюция от 26 септември 2002 г., съдържаща препоръки към Комисията във връзка с воденето на преговори за споразуменията за икономическо партньорство с държавите и регионите от АКТБ⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 17 ноември 2005 г. относно стратегия за развитие за Африка⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 23 март 2006 г. относно влиянието на споразуменията за икономическо партньорство⁶ върху развитието (СИП),
- като взе предвид своята резолюция от 28 септември 2006 г. за по-голямо и по-добро

¹ ОВ С 120, 30.4.2004 г., стр. 16.

² ОВ С 330, 30.12.2006 г., стр. 36.

³ ОВ С 58, 1.3.2008 г., стр. 44.

⁴ ОВ С 273, 14.11.2003 г., стр. 305.

⁵ ОВ С 280, 18.11.2006 г., стр. 475.

⁶ ОВ С 292, 1.12.2006 г., стр. 121.

- сътрудничество: пакет за ефективност на помощите на ЕС през 2006 г.¹,
- като взе предвид своята резолюция от 23 май 2007 г. относно споразуменията за икономическо партньорство²,
 - като взе предвид своята резолюция от 23 май 2007 г. относно помощта на ЕС за търговия³,
 - като взе предвид своята резолюция от 20 юни 2007 г. относно Целите на Хилядолетието за развитие - междинна равностметка⁴,
 - като взе предвид своята резолюция от 29 ноември 2007 г. относно напредък на селското стопанство в Африка — Предложение относно развитието на селското стопанство и продоволственото осигуряване в Африка⁵,
 - като взе предвид своята резолюция от 12 декември 2007 г. относно споразуменията за икономическо партньорство⁶,
 - като взе предвид своята резолюция от 22 май 2008 г. относно последващите действия във връзка с Парижката декларация от 2005 г. за ефективността на помощите⁷,
 - като взе предвид член 45 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на Комисията по развитие (А6-0513/2008),
- А. като има предвид, че член 36, параграф 1 от Споразумението от Котону съдържа съгласие от страна на Европейския съюз и държавите от АКТЬ да сключват „търговски споразумения, съвместими със Световната търговска организация (СТО), които постепенно премахват бариерите пред търговията между тях и засилват сътрудничеството във всички области, отнасящи се до търговията“;
- Б. като има предвид, че Съветът прие директивите за водене на преговори за СИП с държавите от АКТЬ на 12 юни 2002 г., а преговорите с групата държави от АКТЬ на теми от общ интерес започнаха през същата година и бяха последвани от отделни преговори с шест региона (Карибите, Западна Африка, Източна и Южна Африка, Южноафриканската общност за развитие минус (SADC minus) и Тихия океан);
- В. като има предвид, че петнадесетте държави-членки на Карибския форум на държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (CARIFORUM) парафираха споразумение за икономическо партньорство с ЕС и неговите държави-членки на 16 декември 2007 г.;
- Г. като има предвид член 231 от споразумението за икономическо партньорство (СИП), което създава парламентарна комисия CARIFORUM- EO;

¹ ОВ С 306, 15.12.2006 г., стр. 373.

² ОВ С 102, 24.4.2008 г., стр. 301.

³ ОВ С 102 Е, 24.4.2008 г., стр. 291.

⁴ ОВ С 146 Е, 12.6.2008 г., стр. 232.

⁵ ОВ С 297 Е, 20.11.2008 г., стр. 201.

⁶ ОВ С 323 Е, 18.12.2008 г., стр. 361.

⁷ Приети текстове, Р6_ТА(2008)0237.

- Д. като има предвид, че 18 африкански държави, от които 8 попадат в групата на най-слабо развитите държави, са парафирали етапни споразумения за икономическо партньорство през ноември и декември 2007 г., докато 29 други държави от АКТБ, от които три не спадат към групата на най-слабо развитите държави, не са парафирали споразумение за икономическо партньорство, и като има предвид, че Южна Африка вече е подписала Споразумението за търговия, развитие и сътрудничество, което представлява режим на търговия с ЕС, съвместим с изискванията на СТО;
- Е. като има предвид, че Папуа-Нова Гвинея и Фиджи, две от държавите на АКТБ, които не са в групата на най-слабо развитите държави, парафираха междинно СИП на 23 ноември 2007 г., докато останалите тихоокеански държави от АКТБ (шест, които спадат към най-слабо развитите страни и седем, които не попадат в тази категория) не са парафирали СИП;
- Ж. като има предвид, че нито едно от споразуменията, парафирани през 2007 г., не е подписано, но всички те трябваше да бъдат подписани до края на 2008 г.;
- З. като има предвид, че от 1 януари 2008 г. ЕС прилага режима за внос на продукти с произход от държавите от АКТБ, които са парафирали СИП или етапни СИП, съгласно предвиденото в тези споразумения¹;
- И. като има предвид, че държавите от Африканския и Тихоокеанския регион продължават преговорите с Комисията за сключване на пълнообхватни споразумения за икономическо партньорство;
- Й. като има предвид, че всички страни многократно са потвърдили, главно чрез резолюции на Европейския парламент, както и чрез документи на Съвета и Комисията, че СИП трябва да бъдат инструменти за развитие с оглед насърчаване на устойчивото развитие, регионалната интеграция и намаляване на бедността в държавите от АКТБ;
- К. като има предвид, че разходите за приспособяване, произтичащи от СИП, ще окажат значително въздействие върху развитието на държавите от АКТБ, които, макар и да е трудно да бъдат предвидени, ще се изразяват в пряко въздействие под формата на загуба на приходи от мита и разходи за нормативна реформа и въвеждането ѝ в действие, необходима, за да се постигне съответствие с широкия спектър от норми, предвидени в СИП и косвено въздействие под формата на необходими разходи за приспособяване или социална подкрепа в областта на трудовата заетост, повишаване на квалификацията, производството, диверсификацията на износа и реформата в управлението на публичните финанси;
- Л. като има предвид, че 21 държави от АКТБ са заделили определени средства за съпътстващите СИП мерки в своите Национални индикативни програми (НИП) за 10-ия Европейски фонд за развитие (ЕФР), като някои от тях все още не са подписали СИП;

¹ Регламент (ЕО) № 1528/2007 на Съвета от 20 декември 2007 година за прилагане на режима за продукти с произход от определени страни, които са част от групата държави от Африка, Карибския и Тихоокеанския басейн (АКТБ), предвидени в споразуменията, установяващи или водещи до установяване на споразуменията за икономическо партньорство (ОВ L 348, 31.12.2007 г., стр. 1).

- М. като има предвид, че специално предвидените средства във всички НИП за мерки, свързани със СИП, съставляват едва 0,9% от общата сума на НИП (пакети А); като има предвид, че освен това са налице значителни мерки, косвено подкрепящи СИП, като например регионална интеграция и инфраструктура, както и „Помощ за търговията“;
- Н. като има предвид, че въздействието на СИП върху развитието ще произтече от техните последици по отношение на:
- намаляване на нетните митнически приходи и последиците от това върху бюджетите на държавите от АКТБ,
 - подобряване на доставките за икономиките на държавите от АКТБ и снабдяването на потребителите с вносни продукти от ЕС,
 - нарастващ износ за ЕС от държавите от АКТБ чрез усъвършенствани правила за произход, което би довело до икономически растеж, по-голяма трудова заетост и повишаване на държавните приходи, което би могло да се използва за финансиране на мерки в социалната област,
 - регионална интеграция в регионите на АКТБ, която има възможност да подобри структурата за икономическо развитие и следователно би допринесла за постигане на икономически растеж,
 - успешно използване на финансирането по програмите за „Помощ за търговията“ във връзка със СИП,
 - провеждане на мерки за реформа в държавите от АКТБ, по-конкретно по отношение на управлението на публичните финанси, събирането на мита и установяването на нова система за данъчни приходи;
- О. като има предвид, че е от изключително важно значение да се насърчава и подкрепя търговията в рамките на и между регионите на държавите от АКТБ, и между държавите от АКТБ и други развиващи се държави (юг-юг), което ще има важни положителни последици за развитието на държавите от АКТБ и ще намали тяхната зависимост;
- П. като има предвид, че горепосочените заключения на Съвета по общи въпроси и външни отношения на 26 - 27 май 2008 г. подчертаха необходимостта от гъвкав подход като същевременно се гарантира адекватен напредък и призоваха Комисията да използва гъвкавост и асиметричност, съвместими с правилата на СТО, за да отчетат различните потребности и равнища на развитие на държавите и регионите от АКТБ;
- Р. като има предвид, че населенията на държавите от АКТБ са най-сериозно засегнати от световната финансова и продоволствената криза, която заплашва да унищожи постигнатите резултати по пътя към осъществяването на Целите на хилядолетието за развитие;
1. Настоятелно призовава Съвета, Комисията и правителствата на държавите-членки на ЕС и на държавите от АКТБ да положат всички усилия за възстановяването на

атмосферата на доверие и конструктивен диалог, доколкото тя е била нарушена в хода на преговорите и да признаят държавите от АКТБ като равностойни партньори в процеса на преговори и изпълнение;

2. Настоятелно призовава държавите-членки да спазват ангажиментите си за увеличаване на официалната помощ за развитие (ОПР), дори в този момент на световна финансова криза, което ще позволи да се увеличи „Помощта за търговията“ и да се установят съпътстващи мерки под формата на регионални пакети от помощ за търговията с оглед прилагане на СИП, което способства за положителното въздействие на СИП върху развитието; подчертава факта, че подписването на СИП не е наложено като предварително условие за получаване на средства от фондовете „Помощ за търговия“;
3. Настоява, че СИП са инструмент за развитие, който следва да отразява както националните, така и регионалните интереси и потребности на държавите от АКТБ, за да се намали бедността, да се постигнат ЦХР и да се зачитат основните права на човека като правото на храна или правото на достъп до основни обществени услуги;
4. Припомня на Съвета и на Комисията, че както сключването на СИП, така и отказването от СИП не следва да води до положение, при което държава от АКТБ може да се окаже в по-неблагоприятно положение от положението, в което се е намирала съгласно търговските разпоредби на Споразумението от Котону;
5. Настоятелно призовава Комисията и държавите от АКТБ да използват по най-добрия начин наличното финансиране за „Помощ за търговията“ с оглед оказване на подкрепа за процеса на реформи в съществени за икономическото развитие области; да се подобри инфраструктурата, когато това е необходимо, тъй като предлаганите от СИП възможности могат да се използват изцяло единствено ако се въведат силни съпътстващи мерки за държавите от АКТБ; да се компенсират нетните загуби от митнически приходи и да се насърчава данъчната реформа, така че да не се намаляват публичните инвестиции в социалните сектори; да се инвестира в производствената верига, за да се диверсифицира производството за износ; да се произвеждат за износ повече продукти с по-голяма добавена стойност; и да се инвестира в обучение и подкрепа за малките производители и износители, за да отговарят на санитарните и фитосанитарните изисквания;
6. Подчертава, че при СИП, сключени с отделни държави от АКТБ или с група държави, която не включва всички държави в рамките на един регион, има риск от подкопаване на регионалната интеграция; призовава Комисията да преформулира подхода си като вземе предвид риска и да гарантира, че сключването на СИП не застрашава регионалната интеграция;
7. Подчертава, че увеличаването на ОПР, обещано от държавите-членки, следва приоритетно да служи за удвояване усилията за постигането на Целите на хилядолетието за развитие в рамките на държавите от АКТБ, най-сериозно засегнати от последиците от световната финансова и продоволствена криза, която застраши и ежедневно застрашава постигнатите резултати в посока осъществяване на тези цели;
8. Подчертава също така, че всички споразумения следва да спазват асиметрията в

полза на държавите от АКТБ, както по отношение на набора от съответните продукти, така и по отношение на преходните периоди и че държавите от АКТБ следва да дадат конкретни гаранции за защитата на чувствителните сектори, определени от държавите от АКТБ;

9. Подчертава, че мерките за подкрепа, свързани със СИП, трябва да отчитат значението, по отношение на развитието на държавите от АКТБ, на регионалната интеграция и икономическите отношения с други развиващи се държави;
10. Настоятелно призовава Комисията да предостави на представителите, водещи преговорите от страна на АКТБ, достатъчно време да преценят споразумението и да представят предложения, преди да приемат съответното споразумение, като се взема предвид графикът на СТО;
11. Подчертава, че СИП следва да включват клауза за преразглеждане, предвиждаща извършване на преразглеждане 5 години след тяхното подписване, с която официално трябва да бъдат обвързани националните парламенти, Европейския парламент и гражданското общество; този срок следва да позволи извършването на задълбочена оценка на въздействието на СИП върху икономиките и регионалната интеграция на държавите от АКТБ, както и да позволи осъществяването на адекватно преориентиране;
12. Счита, че всяко търговско споразумение между АКТБ и ЕС, което засяга жизнения стандарт на населението, следва да бъде резултат от открито и публично обсъждане при пълното участие на националните парламенти на държавите от АКТБ;
13. Настоятелно призовава правителствата на държавите от АКТБ да извършат необходимите реформи, за да се осъществява добро управление, по-конкретно в областта на публичната администрация, като например управлението на публичните финанси, събирането на мита, системата на данъчни приходи, борбата срещу корупцията и лошото управление;
14. Подчертава необходимостта от по-строги разпоредби в СИП по отношение на мониторинга и оценката, които ще определят въздействието на СИП върху развитието на страната и на региона и върху целите за намаляване на бедността, а не само СИП равнищата на съответствие;
15. Подчертава, че има необходимост от увеличаване на прозрачността при проговорите и техните резултати, за да се даде възможност за обществено наблюдение с контрол от страна на вземащите политически решения, парламентаристите и представителите на гражданското общество;
16. Счита, че регионалните стратегически документи на ЕФР и регионалните индикативни програми следва да съдържат важна, системна и добре обмислена подкрепа за прилагането на СИП, като се отчитат необходимите процеси на реформи, които биха довели до успех на СИП;
17. Настоятелно призовава Комисията, в партньорство с държавите от АКТБ, да включи в СИП и междинните СИП показатели за развитие, които се определят в зависимост от приоритетите и за периодите, приети с решение на всеки регион, за

да се измери социалното и икономическото въздействие на СИП върху ключовите сектори;

18. Подчертава, че е от ключово значение горите, биологичното разнообразие и местното население или населението, независимо от горите да не бъдат излагани на риск; във връзка с това подчертава, че на държавите от АКТБ следва да бъде позволено да прилагат нормативна уредба, ограничаваща износа на дървен материал и други непреработени суровини, както и да им бъде позволено да използват тези закони, за да защитават горите, дивата природа и местната промишленост;
19. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета, Комисията, правителствата на държавите-членки и на държавите от АКТБ, Съвета на АКТБ-ЕС и Съвместната парламентарна асамблея на АКТБ-ЕС.